

**System oceniania z religii
dla klasy 4 liceum i 5 technikum**
według podręcznika „Szczęśliwi, którzy żyją miłością”
zgodnego z programem nauczania nr AZ-4-01/18.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentaryczna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak podręcznika
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Kochać, by szczęśliwie żyć	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Bóg ma plan na życie człowieka, • uzasadnia związek dążenia do szczęścia z prawdą i posłuszeństwem Bogu (C.1.2), • definiuje pojęcie: miłość (C.13.1), • wyjaśnia, w czym przejawia się miłość Boga do człowieka, • wyjaśnia, dlaczego do poczucia bezpieczeństwa konieczne jest stawianie sobie granic i życie według norm, • wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka (A.1.2), • wymienia problemy współczesnej młodzieży: presja rówieśnicza, depresja, prześladowanie za pomocą mediów społecznościowych, seksualizacja życia, • charakteryzuje, na czym polega bycie chrześcijaninem, • definiuje i opisuje uczucia ludzkie (C.4.1), • wyjaśnia, kiedy uczucia nabierają wartości moralnej (C.4.2). • wyjaśnia sens pracy ludzkiej (C.16.7), • omawia i ocenia różne sposoby pozyskiwania dóbr (C.16.8), • wyjaśnia zagrożenia płynące z pracoholizmu, • uzasadnia wartość pracy ze względu na bliźnich, zwłaszcza na swoją rodzinę, • charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1), 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że człowiek może być w pełni szczęśliwy, gdy realizuje pomysł Boga na swoje życie, • wyjaśnia, dlaczego ludzie (nie zawsze) pragną relacji trwalszych niż emocje, • uzasadnia, że poczucie bycia kochanym daje poczucie wewnętrznej siły, by iść dalej w życiu, • charakteryzuje główne koncepcje dotyczące człowieka (A.1.3), • wskazuje we współczesnej kulturze zafałszowane wizje szczęścia: materialistyczny konsumpcjonizm, hedonizm (C.1.3), • hierarchizuje cnoty i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania (C.6.3) – miłość, • podaje, kiedy praca prowadzi do szczęścia, wzmacnia poczucie własnej wartości i jest szansą samorealizacji, • wyjaśnia, dlaczego bezczynność degraduje umysł i ciało człowieka, • omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich, wskazując na granice uprawnionej autonomii rzeczywistości ziemskich (C.16.3), 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego człowiek nie jest w pełni szczęśliwy, szukając szczęścia poza Bogiem, • uzasadnia, że człowiek potrzebuje miłości do właściwego rozwoju duchowego i emocjonalnego, • podaje sposoby wyrażania miłości w relacji z bliskimi, • uzasadnia, że człowiek otrzymał powołanie do życia wiecznego z Bogiem, • uzasadnia, że miłość jest decyzją woli, • charakteryzuje trudności w okazywaniu uczuć lub w ich przyjęciu, • uzasadnia, że praca jest darem Bożym, • krytycznie ocenia postawę wykorzystywania pracy innych, • podaje przykłady pomagania opisanego w Piśmie Świętym i działalności charytatywnej w początkach istnienia Kościoła, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fragment Ps 1, • charakteryzuje możliwości odpowiedzi człowieka na miłość Boga i ludzi, • wykazuje różnice między chrześcijańską a proponowaną współcześnie wizją człowieka, • charakteryzuje pracę jako konieczny element rozwoju człowieka (intelektualny, duchowy...), • uzasadnia, że praca jest podstawowym dobrem społeczeństwa i musi się kierować zasadami etyki, • wyjaśnia sens zasady „bardziej być niż więcej mieć”, 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia obraz „miłości” kreowanej przez media, • uzasadnia potrzebę budowania relacji osobowych w pokonywaniu osobistych problemów (osoby zaufania, grupa wsparcia; więź z Bogiem), • scharakteryzuje najważniejsze przesłania encykliki <i>Laborem exercens</i>.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Kochać, by szczęśliwie żyć	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje potrzebę podejmowania pracy ze względu na społeczeństwo, do którego należy. wyjaśnia, na czym polega bezinteresowność, podaje motywy działalności charytatywnej, wymienia potrzeby współczesnego człowieka występujące w jego środowisku, rozróżnia prawdziwe autorytety od osób kreujących sztucznie swój wizerunek, wyjaśnia, że wzorem dla chrześcijanina jest Chrystus. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega chrześcijański wymiar wolontariatu, odróżnia działalność charytatywną ze względu na Boga od filantropii, podaje przykłady akcji społecznych zwalczających ubóstwo i głód (C.16.9). wymienia cechy, którymi powinien się odznaczać godny naśladowania wzór osobowy. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego wolontariusz więcej „otrzymuje” niż daje potrzebującym, wskazuje problemy najbliższego środowiska i sposoby ich rozwiązania, uzasadnia, że właściwa ocena autorytetów wymaga wiedzy i mądrości, uzasadnia, że Kościół Chrystusa jest autorytetem w dziedzinie duchowości. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że wzorowanie się na autorytetach pomaga w rozwoju osobowym, wyjaśnia, że postrzeganie autorytetów zmienia się od dzieciństwa do okresu dorosłości. 	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Kochać, by służyć	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: człowiek, dusza, duch, wyjaśnia, że miłość człowieka jest odpowiedzią na miłość Boga, wyjaśnia, na czym polega odkupieńczy plan Boga, definiuje powołanie (C.9.1), wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania (C.9.2), wymienia i charakteryzuje powołanie do pełnienia funkcji społecznych. uzasadnia, że małżeństwo jest sakramentem w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2), podaje, co jest celem małżeństwa, uzasadnia, że sakramentu małżeństwa udzielają sobie nawzajem narzeczeni, podaje, kto i w jaki sposób sprawuje sakrament święceń, 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), wyjaśnia, na czym polega jedność duszy i ciała w człowieku, wyjaśnia, że realizacja własnego powołania powinna opierać się na przykazaniu miłości Jezusa, charakteryzuje wybrane drogi powołania chrześcijańskiego (C.9.3), interpretuje teksty i czynności obecne w liturgii sakramentu małżeństwa (B.7.3), charakteryzuje małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego, definiuje pojęcia: „rozwód”, „separacja”, „orzeczenie o nieważności małżeństwa”, wyjaśnia różnicę między rozwodem cywilnym a orzeczeniem o nieważności małżeństwa, 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że miłość powinna być znakiem rozpoznawczym chrześcijan, uzasadnia, że każdy ma rolę do spełnienia we wspólnocie, w której żyje, niezależnie od tego, kim jest, uzasadnia wartość „węzła małżeńskiego”, wymienia drogi prowadzące do pełnej miłości małżeńskiej, wymienia i charakteryzuje postawy i zachowania zagrażające miłości małżeńskiej, wymienia i charakteryzuje warunki i przeszkody do zawarcia małżeństwa, 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty biblijne o stworzeniu człowieka, krytycznie ocenia błędne koncepcje miłości małżeńskiej, interpretuje tekst biblijny o nierozzerwalności małżeństwa (Mt 19,3-9), interpretuje tekst biblijny o powołaniu Szymona Piotra, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przymioty świadczące o duchowości człowieka oraz czynniki, które na nią wpływają.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Kochać, by służyć	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje różne rodzaje życia osób konsekrowanych, • wymienia charyzmaty i wyjaśnia ich specyfikę (E.10.1), • podaje przykłady współczesnej działalności misyjnej Kościoła, • uzasadnia konieczność troski chrześcijanina o misje <i>ad gentes</i>, • uzasadnia, że modlitwa jest darem Boga, • podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy (D.9.1) św. Augustyn. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że święcenia to sakrament w służbie drugiemu człowiekowi (B.7.2), • charakteryzuje teologię sakramentu święceń (B.7.1), • omawia działalność zakonów i ich rolę w dziejach Kościoła (E.5.2). • uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w dzieło misyjne (F.1.4), • opowiada o działalności misyjnej Heleny Kmieć, • dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą (D.12.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie celibatu, • wymienia rady ewangeliczne jako propozycje dla życia Ewangelią, • charakteryzuje przykłady działalności misyjnej świeckich, • określa obszary geograficzne pracy misyjnej polskich misjonarzy, • wyjaśnia, dlaczego ufna modlitwa uczy, jak naśladować miłość Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę życia konsekrowanego, • charakteryzuje możliwości prowadzenia działalności misyjnej za pomocą Internetu, • wyjaśnia, że modlitwa przemienia wnętrze człowieka (daje wrażliwość). 	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Kochać, by zmieniać świat	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie „kultura” i wymienia czynniki, które ją tworzą, wyjaśnia, że człowiek jest twórcą i odbiorcą kultury, podaje przykłady, jak zachować chrześcijaństwo w świetle zmieniających się zjawisk kulturowych, definiuje pojęcia: ojczyzna, region, mała ojczyzna, wyjaśnia, na czym polega patriotyzm (E.7.4), definiuje pojęcia: Unia Europejska, Konstytucja Europejska, konkordat, wskazuje wartości płynące z zachowania wiary chrześcijańskiej, wyjaśnia, dlaczego życie w prawdzie jest realizacją przykazania miłości, wymienia warunki ujawniania prawdy i zachowania tajemnicy, przedstawia destrukcyjne działanie kłamstwa (C.17.5), definiuje, czym są uzależnienia i wymienia ich przyczyny, uzasadnia, że człowiek powinien rozumnie korzystać z tego, co posiada, definiuje pojęcie „prawa człowieka”, wymienia niebezpieczeństwa postępu cywilizacyjnego, uzasadnia potrzebę zaangażowania się w sprawy społeczne w duchu Ewangelii (C.16.10). wyjaśnia, że świadectwo jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2), 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury (F.2.4), wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niesie szowinizm, ksenofobia, antysemityzm, rasizm (E.7.5), omawia obecność wątków religijnych w kulturze narodu polskiego (literatura, muzyka, pieśni, sztuka) i rolę religii w kształtowaniu patriotyzmu i postaw społecznych (E.7.3), wyjaśnia i wskazuje, jakie niebezpieczeństwa niesie kosmopolityzm (E.7.5). charakteryzuje wpływ dziedzictwa chrześcijańskiego na obraz Europy, uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby (C.2.3), uzasadnia, dlaczego należy zachowywać umiar we wszystkich dziedzinach życia, podaje, kto i w jaki sposób może pomóc uzależnionym. omawia podstawowe prawa człowieka, wyjaśnia znaczenie praw człowieka dla rozwoju indywidualnego i społecznego, objaśnia sposoby walki z zagrożeniami globalizacji (C.16.11). wyjaśnia, na czym polega zrównoważony rozwój, uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3), uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w dzieło misyjne (F.1.4), 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę kultury w rozwoju indywidualnym i społecznym, wymienia obowiązki, które wynikają z odpowiedzialności za Ojczyznę (płacenie podatków, troska o rozwój kultury, suwerenność państwa), uzasadnia, że Europa powinna być ojczyzną ojczyzn i wspólnotą ducha, prezentuje genezę powstania flagi Unii Europejskiej, podaje, czym jest wojna informacyjna, wyjaśnia, na czym polega manipulacja prawdą w mediach, uzasadnia zło hejtu i podaje, jakie niesie ze sobą konsekwencje, wyjaśnia znaczenie braku akceptacji siebie w drodze do uzależnienia, uzasadnia, że ryzykowne zachowania niosą ze sobą nieodwracalne konsekwencje, wymienia kategorie (rodzaje) praw, wskazuje na zagrożenia płynące z postawienia ekonomii nad dobrem osoby. wyjaśnia, czym różni się troska o dobro wiary od fanatyzmu religijnego. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę chrześcijaństwa w rozwoju kultury, charakteryzuje znaczenie ojczyzny w życiu chrześcijanina, charakteryzuje chrześcijańskie korzenie Europy i wymienia jej patronów, argumentuje potrzebę prawnych uregulowań sytuacji Kościoła w Unii, wskazuje rolę wiary w Boga w dążeniu do wolności od uzależnień. wskazuje plusy i minusy globalizacji. wyjaśnia, na czym polega grzech ekologiczny w oparciu o encyklikę „Laudato si”. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozwój kultury od starożytności do kultury współczesnej, wymienia zagrożenia płynące z odrzucenia wartości chrześcijańskich, wykazuje związek między prawami człowieka a rozwojem jednostkowym i społecznym, omawia nauczanie Kościoła na temat o ruchów ekologicznych.

SEMESTR II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kochać, by troszczyć się o życie	<ul style="list-style-type: none"> • omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i kobietą (A.11.3), • podaje przykłady ról społecznych uwarunkowanych płciowo (C.15.6), • wskazuje związek między seksualnością a godnością ludzką (C.15.4), • podaje, że zaburzenia osobowościowe prowadzą do osobistej traumy. • wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2), • uzasadnia potrzebę głoszenia wartości życia (C.14.3), • wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka: zdrowie (C.14.4), • przedstawia naukę Kościoła na temat <i>in vitro</i> (C.14.5), • wymienia zagrożenia płynące z antykoncepcji i aborcji (C.14.10), • wymienia powody, dla których kobiety decydują się na aborcję, • wymienia indywidualne i społeczne konsekwencje aborcji, • charakteryzuje eutanazję jako wykroczenie przeciwko piątemu przykazaniu (C.14.10), • wymienia formy obrzędów pogrzebu (B.9.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), • wskazuje różnice prowadzące do integralności płciowej (C.15.5), • charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społecznym (E.11.1), • opisuje zagrożenia ideologii <i>gender</i>, odnosząc je do niewłaściwie definiowanej relacji natura kultura (C.15.13), • uzasadnia naukę Kościoła na temat <i>in vitro</i> (C.14.5), • wymienia naukowe i religijne argumenty za poszanowaniem życia, • wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka: badania naukowe, integralność cielesna (C.14.4), • charakteryzuje stanowisko Kościoła wobec manipulacji biomedycznych. • prezentuje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego (A.24.1). 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia argumenty przemawiające za celowością stworzenia mężczyzny i kobiety, • uzasadnia, że płciowość wywiera wpływ na wszystkie sfery życia osoby ludzkiej, na jedność ciała i duszy. • uzasadnia, że płciowość jest Bożym darem, • charakteryzuje indywidualne i społeczne konsekwencje patologii płciowości, • wyjaśnia, na czym polega naprotechnologia, • opisuje, na czym polega naturalny rytm płodności, • wymienia owoce stosowania naturalnych metod w małżeństwie, • wymienia środki antykoncepcyjne i wczesnoporonne i charakteryzuje ich działanie, • charakteryzuje zagrożenia wynikające z rozwoju nowoczesnej nauki, • wyjaśnia nauczanie Kościoła wobec kremacji ciał, • opowiada o męczeństwie rodziny Ulmów z Markowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że ideologia <i>gender</i> podważa zamysł Boga wobec ludzkiej płciowości, • uzasadnia, że naprotechnologia uwzględnia naturę człowieka i Boży plan, • uzasadnia, dlaczego aborcja narusza prawa i godność człowieka, • omawia nauczanie Kościoła na temat uporczywej terapii. • omawia nauczanie Kościoła na temat transplantologii. 	<ul style="list-style-type: none"> • poddaje krytyce poglądy podważające chrześcijańską wizję płciowości, • wyjaśnia, na czym polega duchowa adopcja dziecka poczętego, • uzasadnia rolę etyki w ingerencji współczesnej medycyny w życie człowieka.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kochać, by żyć w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: wierność, czysta miłość, wstyd, wstydlivość (C.15.2), opisuje, na czym polega czystość i jej wartość przed małżeństwem (C.15.8), podaje przykłady pracy nad czystością serca (C.15.10), opisuje, na czym polega czystość i jej wartość w małżeństwie (C.15.8), wyjaśnia, że dziecko jest darem Boga i owocem miłości rodziców (C.15.11), wymienia wykroczenia przeciw godności małżeńskiej (cudzołóstwo, rozwód, kazirodztwo, wolny związek, poligamia), wymienia obowiązki rodziców wobec dzieci (C.13.3, E.13.1), omawia znaczenie modlitwy w rodzinie (E.13.2), definiuje pojęcia: miłość, wdzięczność i szacunek w kontekście czwartego przykazania (C.13.1), wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców, wiążąc je z cześcią, jaka należy się samemu Bogu (C.13.3, E.13.1), wymienia i charakteryzuje zagrożenia dla współczesnej rodziny, uzasadnia, że rodzina jest jedną z najważniejszych wartości w życiu człowieka. wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3), wymienia cechy miłości w aspekcie chrześcijańskim, podaje przykłady osób oraz świętych kierujących się miłością (C.15.3), omawia prawidłowe sposoby przeżywania niedzieli (C.12.4). 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak troszczyć się o czystość w miłości (C.15.9), opisuje istotę miłości małżeńskiej i jej cechy (C.15.1), charakteryzuje wykroczenia przeciw godności małżeńskiej, charakteryzuje obowiązki ojca oraz obowiązki matki, analizuje zadania rodziny w Bożym planie stworzenia (C.13.2), omawia Kartę Praw Polskich Rodzin, wymienia najważniejsze prawa rodziny, definiuje pojęcia „liturgia”, „rytuał rodzinny”, omawia znaczenie modlitwy w rodzinie jako Kościele domowym (E.13.2), uzasadnia wyjątkowy charakter niedzieli dla chrześcijan (C.12.3), wyjaśnia wartość Mszy Świętych zamawianych z okazji uroczystości rodzinnych. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę narzeczeństwa, wykazuje wpływ wartości (miłość, wierność, odpowiedzialność i nierozzerwalność) na trwałość małżeństw, uzasadnia wartość podejmowania świadomej decyzji o poczęciu dziecka, wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo, wyjaśnia, kiedy dziecko nie jest zobowiązane być posłusznym rodzicom, uzasadnia obowiązek pomocy rodzicom w trudnych sytuacjach i podeszłym wieku, uzasadnia potrzebę powstania Karty Praw Rodziny i omawia genezę jej powstania, omawia cele Dnia Praw Rodziny obchodzonego w Polsce, wyjaśnia, dlaczego w Polsce obchodzimy Dzień Praw Rodziny 22 października, podaje przykłady liturgii domowej w rodzinach w sytuacji, gdy udział w liturgii w kościele jest utrudniony (np. podczas pandemii), wymienia ważniejsze z wydarzeń i uroczystości świętowanych w domu rodzinnym, podaje religijne sposoby ich przeżywania. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wartość podejmowania dojrzałej decyzji o małżeństwie, wyjaśnia, dlaczego Kościół w swoim nauczaniu przestrzega przed praktyką mieszkania bez ślubu, wskazuje różnice między miłością prawdziwą a pseudomiłością. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że odpowiedzialne rodzicielstwo wymaga składania daru z siebie, omawia odwzorowanie funkcji liturgicznych w rodzinie, interpretuje „Hymn o miłości” św. Pawła.

SEMESTR I i II

OCENA

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>VI. Kochać, by świętować</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje naukę Kościoła o rzeczach ostatecznych człowieka, • wyjaśnia sens i wartość modlitwy za zmarłych, • wymienia warunki odpustu, który może ofiarować za zmarłych, • wskazuje wypełnienie zapowiedzi ST w Jezusie Chrystusie (A.13.1), • wyjaśnia rolę Maryi w przyjściu Syna Bożego na ziemię, • omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), • wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), • wyjaśnia istotę świąt Bożego Narodzenia, • opowiada scenę ofiarowania Jezusa w świątyni, • wymienia i charakteryzuje zwyczaje związane ze świętem Ofiarowania Pańskiego, • uzasadnia, że Bóg cierpliwie i miłością czeka na grzeszników, • podaje przykłady nawróceń (F.1.5). • uzasadnia szkodliwość stosowania mechanizmów zła w życiu człowieka. • wyjaśnia, że miłosierdzie realizuje się w konkretnych czynach, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wiary w kontakcie z tajemnicą śmierci, • charakteryzuje wyjątkowość chrześcijaństwa w pojmowaniu życia wiecznego, • podaje, na jakie dwie części dzieli się Adwent, i je charakteryzuje, • wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), • uzasadnia, że prawdziwe spotkanie z Jezusem przemienia człowieka (uczy pokory), • porównuje postawy ludzi wobec Jezusa Jemu współczesnych i żyjących dzisiaj, • wskazuje na przeciwieństwa: spotkanie ubóstwa z bogactwem, mądrości z bezradnością dziecka. • podaje, że 2 lutego obchodzi się Dzień Życia Konsekrowanego, • wyjaśnia, że pobożność wiernych i religijność ludowa są drogą przekazu tradycji (B.8.3). • wyjaśnia, że przyjmując postawę miłosiernego ojca, przeżywamy prawdziwą radość, • uzasadnia, że Bóg przygotował dla niego nową misję, która warto realizować, • wyjaśnia, kiedy człowiek znajduje się w sieci manipulacji przez innych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związek rzeczy ostatecznych z wypełnianiem powołania chrześcijańskiego, • uzasadnia, że życie chrześcijanina jest czasem przygotowania się na koniec świata, • wymienia regionalne tradycje bożonarodzeniowe, • interpretuje tekst biblijny o poklonie mędrców, • omawia zwyczaj żydowski ofiarowania pierworodnych synów Panu Bogu, • wyjaśnia znaczenie ofiarowania własnego dziecka Bogu, • wyjaśnia symbolikę światła związaną z osobą Jezusa, • wyjaśnia tradycyjną nazwę święta Matki Bożej Gromnicznej. • uzasadnia wartość i sens zwracania się o pomoc do Boga w trudnych sytuacjach, • wyjaśnia, że Jezus leczy poranione serca, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przypowieść Jezusa o uczcie, • interpretuje tekst wybranej kolędy. • uzasadnia wartość szukania prawdy, która prowadzi do spotkania i poznania Miłości, • interpretuje teksty liturgiczne z uroczystości Objawienia Pańskiego. • interpretuje perykopę o cudownym połowie ryb, • uzasadnia, że Bóg pragnie, by człowiek pozostawił zło i patrzył w stronę przyszłości. • uzasadnia, że potrzebuje Kościoła, w którym może doświadczać miłosierdzia Jezusa Chrystusa. • interpretuje tekst z Pierwszego Listu do Koryntian w kontekście grzechu pierworodnego, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę dzieł sztuki dotyczących rzeczy ostatecznych, • interpretuje fragmenty prologu św. Jana, • wyjaśnia alegorie w przypowieści o miłosiernym Samarytaninie,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Kochać, by świętować	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Jezus przez śmierć i zmartwychwstanie wziął na siebie nasz los, • przedstawia formy kultu Bożego miłosierdzia (A.25.4), • podaje cele <i>Caritas</i> i charakteryzuje jej działalność, • podaje przykłady świętych świadków Bożego miłosierdzia (A.25.5), • uzasadnia znaczenie ich kultu (B.11.1). • uzasadnia wartość podejmowania decyzji życiowych w otwartości na Boże natchnienia, • wyjaśnia, że Jezus uczy, by realizować siebie trzeba służyć innym, • wyjaśnia, dlaczego prosimy Jezusa o pomoc za pośrednictwem Maryi, • uzasadnia, że warto przystąpić do sakramentu pokuty i pojednania przed wyborem drogi życiowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że śmierć i zmartwychwstanie Jezusa są wyrazem jego miłości wobec ludzi, • wyjaśnia, że zmartwychwstanie Chrystusa jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania, • wyjaśnia relację między miłosierdziem a sprawiedliwością Boga (A.25.2), • uzasadnia, że warto zweryfikować swój pomysł na życie z tym, co przygotował Bóg. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje różne postawy ludzi względem faktu zmartwychwstania. • interpretuje teksty biblijne: 1 P 1,3-4 i Łk 10,30-37, • interpretuje tekst biblijny o spotkaniu Zacheusza z Jezusem, • charakteryzuje sanktuarium maryjne jako miejsce otrzymywania szczególnych łask. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przejawy Bożego miłosierdzia w Starym i Nowym Testamencie. • wyjaśnia konieczność dokonywania wyborów w perspektywie szczęśliwej przyszłości, • interpretuje tekst biblijny o spotkaniu bogatego młodzieńca z Jezusem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w życiu ważniejsze jest „być” niż „mieć”.